

ler om ransagning. Denne mulighed står imidlertid kun åben i de groveste tilfælde, som er undergivet (bettinget) offentlig påtale og mulighed for frihedsstraf, jf. bemærkningerne i pkt. 3.1. I øvrigt vil en ransagning tage sigte på at tilvejebringe grundlag for en straffesag, ikke på at fremskaffe bevis til brug for rettighedshaverens opgørelse af sit erstatningskrav.

Retsplejelovens regler om fagedforbud er centrale i forbindelse med sager om krænkelse af immaterialrettigheder, idet de skaber mulighed for hurtig indgriben med henblik på at hindre fremtidige krænkelse. Disse regler kan derimod kun i begrænset omfang tjene til sikring af bevis for (omfanget af) hidtidige krænkelse. Navnlig indeholder de ikke hjemmel til tvangsmæssig undersøgelse af regnskaber, bogføringsmateriale og lignende, jf. bemærkningerne i pkt. 3.3.

I de tilfælde, hvor en immaterialret krænkelse ved ulovlig intern anvendelse hos slutbrugeren, således som det navnlig forekommer ved ulovlig anvendelse af edb-programmer, består der særlige bevisproblemer for rettighedshaveren, navnlig fordi ulovlige edb-programmer, installeret på en computer, kan slettes i løbet af ganske kort tid, således at det definitive bevis for krænkelsen herved – i hvert fald umiddelbart – tilintetgøres.

Reglerne om ransagning giver i visse situationer adgang til at foretage tvangsmæssige undersøgelser uden forudgående underretning af ejeren. Disse regler kan imidlertid som nævnt oven for kun anvendes i de groveste tilfælde. En fagedforretning med henblik på nedlæggelse af forbud kan i mange tilfælde gennemføres uden forudgående underretning af modparten, og der er, når forbud er nedlagt, formentlig hjemmel til tvangsmæssigt at gennemføre en undersøgelse af computere med henblik på at slette ulovlige programmer. Sletning af programmer vil imidlertid i mange tilfælde være et uforholdsmæssigt indgreb, som af denne grund vil blive afvist af fagedretten eller ikke ønskes af rettighedshaveren. Der henvises til bemærkningerne under pkt. 5.1.

Set ud fra rettighedshaverens synsvinkel er der derfor behov for en adgang til tvangsmæssig undersøgelse af computere med henblik på at konstatere arten og omfanget af krænkelse for derigennem at skabe grundlag for indgåelse af licensaftale og fremsættelse af erstatningskrav for de hidtidige krænkelse, men uden at slette programmerne. En sådan tvangsmæssig undersøgelse giver reglerne om fagedforbud ikke mulighed for.

2.4. TRIPS-aftalens artikel 50, stk. 1, litra b

Ved bekendtgørelse nr. 71 af 8. juni 1995 ratificerede Danmark overenskomsten om oprettelsen af Verdenshandelsorganisationen (WTO) og det til overenskomsten knyttede aftalekompleks, herunder TRIPS-aftalen (Agreement on Trade-Related Intellectual Property Rights), til ikrafttræden den 1. januar 1995.

Det overordnede formål med TRIPS-aftalen er at effektivisere den globale beskyttelse af immaterielle rettigheder. Til opfyldelse af dette mål foreskrives dels krav til indholdet af den materielle nationale lovgivning, jf. del II, dels en række krav til medlemsstaternes håndhævelse af rettighederne, jf. del III. De omfattede immaterialrettigheder (»intellektuel ejendomsret«) er ophavsret og dermed beslægtede rettigheder, varemærker, geografiske betegnelser, mønstre, patenter, topografier for integrerede kredsløb (»chips«) samt erhvervshemmeligheder, jf. artikel 1, stk. 2, sammenholdt med del II, afsnit 1 til 7. Del III består af 5 afsnit om henholdsvis generelle forpligtelser (artikel 41), civilretlige og administrative procedurer og foranstaltninger (artikel 42 – 49), foreløbige foranstaltninger (artikel 50), særlige krav i forbindelse med foranstaltninger ved grænseovergangene (artikel 51 – 60) og strafferetlige procedurer (artikel 61).

Ud over artikel 1, stk. 2, om anvendelsesområdet, er særlig artikel 41 om generelle forpligtelser og artikel 50 om foreløbige foranstaltninger relevante i forbindelse med spørgsmålet om bevissikring.

Efter artikel 41, stk. 1, skal medlemsstaterne stille effektive og hurtige håndhævelsesprocedurer til rådighed, således at immaterialretlige krænkelse kan hindres og forebygges. I artikel 41, stk. 2-4, er de generelle retssikkerhedsmæssige krav til håndhævelsesprocedurerne opstillet. Ifølge stk. 5 er de aftalesluttede stater enige om, at bestemmelserne i aftalens del III ikke indebærer nogen forpligtelse til at indføre et retligt system til håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, der adskiller sig fra håndhævelses-systemet i almindelighed. Desuden er der ingen forpligtelse til at omfordele de ressourcer, der afsættes til håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, og de ressourcer, der afsættes til håndhævelse af lovgivningen i almindelighed.

I henhold til artikel 50, stk. 1, skal de retlige myndigheder være beføjede til at træffe hurtige og effektive foreløbige foranstaltninger for at hindre immaterialretlige krænkelse (litra a) og »for at bevare relevant bevismateriale vedrørende den påståede krænkelse« (litra b).

Ifølge artikel 50, stk. 2, skal de foreløbige foranstaltninger kunne træffes »inaudita altera parte« (uden